

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Státus palota. Telefonszámok: Szerkesztőség: 9. Kiadóhivatal: 109. sz. Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Alapította: BARTHA MIKLÓS

Előfizetés: havonta 25 Lej, negyedévre 76 Lej, félévre 130 Lej, évente 240 Lej. — Számonként 1 Lej. Bukarestben 1 Lej 50 bani.

Elsimult a román-magyar incidens

A magyar kormány véget vet a határincidenseknek és megfékezi a propagandát. — Bukarestben meg vannak elégedve a válasszal. — Bethlen nyilatkozik a nemzetgyűlésben. — Összehívják a kisantant konferenciáját

— Az ELLENZÉK tudósítójától —

A román-magyar feszültség az antant jegyzékének Budapesti történeti szombati átadásával új stádiumba lépett. Már eleve a helyzet kedvező megítélésére adott alapot az antant jegyzékének teljesen barátságos hangja és Castagnetto herceg olasz követnek, az antantjegyzék átadójának

Marzescu ideiglenes külügyminiszter ma fogadta gróf Zichy Rubidó magyar követet, akivel hosszabb ideig tanácskozott. Hivatalos jelentés szerint gróf Zichy Rubidó biztosította Marzescut, hogy a magyar kormány mindent megtesz a propagandák elfojtására és hogy minden erejével azon lesz, hogy a határmenti incidenseknek véget vessen. Hivatalos jelentés szerint a kormány megvan elégedve a magyar kormány kimagyarázásával és így az incidens elsimítottnak tekinthető.

A Viitorul cáfolja a lapok azon jelentéseit, amelyekkel a közönséget hiábavaló módon aláírta. Amennyiben a határincidensekhez túlpesszimiztikus kommentárokat fűztek, a lap cáfolja, hogy a magyar határ mentén a román csapatok egy külön zónát szállottak meg. A kormány semmiféle katonai akciót nem kezdett.

Agitációs gyűlések magyarázata
Budapesti tudósítónk jelenti: Az antant jegyzéke, valamint a kisantant szóbeli közlése a magyar kormány által azoknak a népgyűléseknek eltiltását kívánja, amelyeket az utóbbi időben a határok közelében levő községekben rendeztek. A budapesti sajtó ezzel kapcsolatban a következő tájékoztatást közli:

Nemrégiben Békéscsabán, Orosházán és más határszéli nagyobb göcpontokon népgyűlések voltak. Ezekben a népgyűléseken határozati javaslatokat fogadtak el, amelyben követelték, hogy a magyar kormány a békeszerződés megfelelő szakaszai alapján hasson oda a Népszövetségnek, hogy a lecsatolt területek nemzeti kisebbségeinek jogai tiszteletben tartassanak. A népgyűlések másik tárgya a Milleard-féle kísérő levélben bejelentett határkijáratok végrehajtásának ügye volt.

A gyűlések a fennálló törvényes keretek között folytak le. Egyetlen szomszéd állam szuverenitását sem sértették, hanem a békeszerződésben biztosított jogokkal és a kísérőlevél alapján a magyar kormányban és közvéleményben jogosan helyet foglalt igényekkel foglalkoztak.

A népgyűlések ellen tehát a kormány törvényes alapon nem járhatott el. Csak a tegnapi tervezett debreceni gyűlésnek elhalasztását rendelte el a kormány, tekintettel a feszült külpolitikai helyzetre.

Interpelláció a nemzetgyűlésben

Baross János képviselő ma sürgős interpellációt jegyzett be a miniszterelnökhöz a ház könyvében a nagyantant legutóbbi jegyzéké és Starcea román követnek szóbeli előterjesztése tárgyában. Baross interpellációját valószínűleg holnap mondja el. Bethlen miniszterelnök pedig előreláthatóan azonnal válaszolni fog. Válaszának

ismételt kijelentése a magyar külügyminiszter előtt, amely szerint a jegyzékben foglaltakat kéri Magyarország érdekében adott barátságos tanácsnak tekinteni. Bukarestből pedig most olyan jelentés érkezik, amely a helyzetnek minden további elmérgesedését kizárni látszik. Eszerint

lényege hír szerint a külügyminiszter ismeretes álláspontjának megerősítése lesz, mely szerint Magyarországon teljes gyűlekezési szabadság van és a kormány nem állott és nem is áll módjában megakadályozni, hogy a

békeszerződés által is megengedett keretek között népgyűléseket tartsanak.

A magyar politikai pártok felfogása

A politikai pártok egységes felfogása a jegyzék ügyében az, hogy

a kormánynak udvarias, de határozott hangú válaszában kell jelentenie, hogy a magyar belügyekbe való beavatkozást nem fogadhatja el.

Politikai körökben nem tulajdonítanak túlságosan fontosnak az esetnek, az a meggyőződés, hogy

a jegyzéknek semmiféle károsabb hatása nem lesz.

Kétségtelen, hogy ebben a kérdésben az ellenzék teljes erejével támogatja a kormányt.

Hír szerint Bethlen miniszterelnök holnap a nemzetgyűlés megnyitása előtt az összes pártok vezetői részletesen

informálni fogja a helyzetről és a kormány szándékáról. A kormány valószínűleg ma nyilatkozatot fog kiadni, melyben leszögezi a tényállást és a kormány álláspontját.

A kisantant konferenciája

Belgrádból jelentik: A külügyminiszteriumban az utóbbi napokban számos megbeszélés volt a külföldi hatalmak képviselői és Nincses külügyminiszter között. Szombaton Diamandi román meghatalmazotti miniszter és Nincses tartottak hosszabb megbeszélést. Jól informált körökben szerzett értesülések szerint ezek a megbeszélések

a kisantant konferenciájára vonatkoznak, melyet román kezdeményezésre Bukarestbe vagy Belgrádba hívnának össze.

A radikális Tribuna a kisantant konferenciájának tárgyszózatát illetően a következőket írja: A párisi konferencia kudarcára való tekintettel meg kell határozni a kisantant állásfoglalását a jóvátelei kérdésében. Ezenkívül a kisantantnak tudomására jutott, hogy Magyarországon csapatösszpontosítás történik a határok mentén.

A belgrádi vagy bukaresti konferencia második kérdése tehát a magyar kormánnyal szembeni magatartás lenne.

Elő kell készíteni a békeszerződések végrehajtása végett teendő közös lépéseket.

A franciák zsákutcába kerültek

A Ruhr-vidék megszállásával nem tudnak előnyöket kikényszeríteni. — Újból megkezdődött az előnyomulás. — A német kormány beszüntette a hadikárpótlás fizetését. — Elpanamázták az eddigi szénszállításokat. — A német-ség bojkottra készül a franciák ellen. — Aggodalom puccshírek miatt

— Az ELLENZÉK távirata —

A terv nagyon szép volt és annyi mindent ígért. Vidáman s könnyen bemasírozni Németországba, énekkel s dobsszóval megszállni a német városok utcáit, ismét útni egy kicsit a bocheokat s azután gloár, gloár, gloár, dicsőség a földön a békében nem élő embereknek. Melesleg pedig bőséges német pénz, megszállhatatlan milliók, szén, vas, olcsó robotmunka, melyek kövérre hizlalják a francia gyárosok tárcáit s a dicsőség fényéből engednek egy kicsit az éhenkórász francia proletárnak is. A terv olyan szép volt, hogy igazán alig lehetett neki ellentállani s gáncs ne érje a francia kormányt azért, hogy nem tudott ilyen elképzeléseket ridegen elhárítani.

Mikor azonban a franciák már benn voltak Essenben, mikor már ismét idegen területeket hódítottak, mintha valami megroppant volna. Mintha mindjárt a kezdet cserbenhagyta volna a fantázia álmait s valami nem következetes volna be, ami az egész tervnek nem lényegtelen előfeltétele volt. A jegyzék, amelyben a francia kormány a megszállást Berlinnek tudtára adta, olyan szánalmas kapkodás jeleit mutatja, mely bizonyossá teszi, hogy az utolsó percben át kell alakítani az egészet, mert az egész más eshetőségre volt szánva. Olaszország nem írta alá a jegyzéket. S néhány olasz mérnök részvétele még fügefalevélnék is alig vehető arra a pöröszögre, melyet Poincaré annak a bejelentésével teremtett, hogy az olasz támogatásban teljesen biztos — írja német lap.

A jegyzéket, úgy látszik, teljesen

háborus intézkedésekre szánták s az utolsó pillanatban igyekeztek gazdasági megszállás formájába kenderőzni. Ezért a jegyzék elejétől-végig dadog s ellenmondások kövei között botorkázik. A jegyzék azt állítja, hogy a katonaság csak a mérnökök védelmére vonul be. De a mérnökök rendelkezéseit a pusztán védelmükre rendelt személyzet főnöke igazolja. Ki tehát az ur, az ellenőrző bizottság, vagy a védőszemélyzet főnöke? Meg aztán az ellenőrző bizottság feladata a jegyzék szerint „a megszállott területeket” ellenőrizni. De ugyanazon jegyzék szerint nincs megszállás és nincsenek „megszállott területek”. Akkor hát az ellenőrző bizottságnak nincs feladata és jogköre s mit keres a Ruhr-vidéken? „Poincaré, írja a Vossische Zeitung, olyan ember benyomását kelti, aki tudja, hogy országát a legnagyobb ostobaságba ragadta. Most megkísérli az utolsó pillanatban megmenteni s azért kijelenti, hogy a bevonulás nem bevonulás és a megszállás nem megszállás. Mindez gúnynak hangzanék, ha nevéseges nem volna.”

Ez volt a kezdet, de még nagyobb meglepetést hozott a folytatás. Mikor a franciák már benn voltak a Ruhr-vidéken, akkor tűnt ki, hogy egyáltalában nem számoltak azzal, hogy ennek a helyzeteiknek kihasználása milyen feltételektől függ. A hadisarcban megállapított szénmennyiség szállítása, eddig úgy történt, hogy a magántársulatok termelési költségeit, munkabéreit stb. a birodalmi kormány fizette. Ha a birodalmi kormány beszünteti a fizetést, a társulatok nem

fizethetik munkásaikat s megáll a termelés. Most a franciák ráették kezük a bányákra, de még nem kerítették hatalmuk alá a berlini kormányt. Mit tegyenek ilyen helyzetben, fizessék a munkásokat s így fizessenek azért, amit eddig ingyen kaptak? Vagy kíséreljék meg a német kormányt kényszeríteni s esetleg Berling nyomulni előre, ami egészen megfosztaná őket eddigi bizonytalan támogatásuktól is és rettenetes bonyodalmakra vezetne? Olyan helyzet az, amelyből a német kormány kitarthat esetén csak egyetlen menekülés van: a visszavonulás és a kudarc bevallása s azután a bukás, a szégyen, a hatalom elvesztése. A franciák számára se előre, se hátra nincs út és a jelen óra veszélye gyümölcset nem hoz. A Poincaré-féle legények rendszere benne van az egészszorítóban és ez talán megmenti a régóta várt tisztulást.

Magánvagyon tulajdonosainak el a franciák

A francia előnyomulás Bochum felé folyamatban van. A recklinghauseni kerületben Dettalig nyomultak előre a franciák, mely város a rajna-hernei csatorna mellett fekszik. Tegnap délután benyomultak a bachumi kerületbe, a várost azonban nem szállták meg, de Engelburgnál tábort ütöttek.

A katonaszállítás Franciaországból a Ruhr-vidékre — rövid megszakítás után — Trieren és Ludwigshafenen keresztül újból megkezdődött. Vasárnap negyvenkilenc katonavonat indult a Ruhr-vidékre. A franciák a német vasutakat most már a német megszállás területén túl is igénybe veszik.

Németország beszüntette fizetéseit

A német kormány beszüntette az anyagi szállítások teljesítését. Ha a franciák a ruhr-vidéki cégeket arra akarják kényszeríteni, hogy szén- és szállításokért kárpótolják magukat, akkor a német kormány ezekért a szállításokért nem fizetne. Eddig ugyanis az volt a szokás, hogy a bányatársulatok szén- és szállításait Franciaországnak Németország jóvátételi számlájára és a német kormány fizette a szén árát. Ha most a német kormány a fizetést beszünteti, a bányatársulatok nem fogják munkáikat fizetni tudni, kénytelenek lesznek a termelést beszüntetni s Franciaországnak nem marad más hátra, mint hogy engedjen vagy a német kormányt a szén ellenértékének fizetésére kényszerítse.

A német kormány a jóvátételi bizottsághoz jegyzéket intézett, amelyben bejelenti, hogy a versaillesi szerződésnek a megfizetés által történt megsértése következtében beszünteti összes készpénzfizetéseit, valamint természetbeni szolgáltatásait.

Az essen bányatulajdonosoknak a német birodalmi szénbiztos rendeletet küldött, melyben megtiltja nekik, hogy Franciaországba és Belgiumba készpénzfizetés ellenében is szén szállítsanak. A bányatulajdonosok valószínűleg engedelmeskednek a szénbiztos parancsának.

Ellenáll a német ipar

A franciák megkísérelték, hogy a bányák vezetését a kezükbe kaparítsák. Davignes tábornok parancsot bocsátott ki, mely szerint a ruhr-vidéki cégek nem fogadhatnak el parancsot Berlinből, hanem a megszálló hatóságok alá tartoznak. Ezt a parancsot a tábornok egy gyűlésen is a német termelők tudomására akarta hozni s ezért felszólította Grütznert kormányelnököt, hogy a ruhr-vidéki bányatermelés vezető személyiségeit, köztük Kruppot, Thyssent, Stinnesst, Kirdorfot stb. összehívja. A kormányelnök azonban kijelentette, hogy nem áll jogában magánszemélyeket gyűlésre kényszeríteni s a nevezett személyek a gyűlésen tényleg nem is jelentek meg. A gyűlés kezdetén Davignes tábornok tudatta, hogy a mérnöki bizottságnak teljes hatalma van a szén felosztására. Erre Grütznert kijelentette, hogy sem nekik sem más hatóságoknak nincs joguk a magántársulatok felett rendelkezni.

Az összes hatóságok nevében ki kell jelentenie, hogy nincs módjukban a rendeletnek a szénelosztásra vonatkozó részét kikényszeríteni. Nem marad más hátra, minthogy a franciákat a berlini kormányval való tárgyalásra utalja. Erre Davignes tábornok csak azt kívánta, hogy teremtsenek a mérnöki bizottság és egyes német gyárosok pl. Krupp és Stinnes között összeköttetést. Grütznert ezt is megtagadta és ünnepélyesen tiltakozott a franciák eljárása ellen. Ezután meg a jelenlévő bányavezetők jelentették ki, hogy ha a német kormány beszünteti a szénért járó fizetéseket, nem lesznek abban a helyzetben, hogy a munkabéreket kifizethessék és be kell szüntetniük a termelést.

Teljes kudarcot vallott egy másik arra irányuló kísérletük, hogy a szén elosztáshoz a franciák német segítséget nyerjenek. A német céhszövetségeknek képviselőit ugyanis fogadta a francia mérnöki bizottság s közölte vele hogy az új szénelosztásról tárgyalni akar vele. A szövetség képviselői erre közölték, hogy a szövetség magánjellegű egyesület, melynek a szénelosztáshoz semmi köze sincsen és így a kérdés felett tárgyalásokba sem bocsátkozhatik.

A franciák megkísérelték, hogy felelősségre vonják a németeket a szén-szindikátus Hamburgba való helyezéséért is. Thyssen erre röviden kijelentette, hogy a szén-szindikátus áthelyezése ügyében egyedül csak a német törvények irányadók s ebben az ügyben minden további magyarázatot megtagadnak.

A hamburgi terménykereskedők proponálták, hogy a német kereskedők szakszakság felbe üzleti összeköttetéseiket a franciaországi cégekkel.

A berlini gyászünnepek alkalmával a lakosság rá akarta vetni magát a francia és belga követség épületére. Csak a katonaság beavatkozása tudta az ellenséges diplomátákat a nép dühétől megóvni. A rendőrök és a nép között többszörös összeütközés volt.

Francia megtorlás

Párisból jelentik, hogy Bochum megszállása válasza a német ellenrendszabályokra. Az új megszállást zónához Recklinghausen, Herna, Bochum és Hackingen tartoznak. Dortmund, Witten és Barmen kiharadtak a megszállásból. A most megszállás alá került terület a legdusabb német bányaterület. A franciák szerdától kezdve negyven százalékos szénadóval szán-

dékoznak megterhelni a termelést, hogy ennek hozadékából a katonai meg szállás költségeit fedezzék. A Petit Parisien szerint újabb megtorló intézkedések következnek, ha a birodalmi kormány nem folyósítja a szénbányák munkásainak fizetését.

Francia felhivatalos jelentés szerint a francia kormánynak az a szándéka, hogy újból kimondatja a német kormány mulasztását, ha Németország jóvátételi célokra nem szállít szén.

A francia ipari körök terveit utóbbi időben egyre nagyobb figyelemmel kísérik Berlinben. A francia nehéziparnak a Ruhr-vidéki szén fölötti uralomban való érdekeltiségre éles ténnyet vet az a körülmény, hogy a Németország által eddig szállított szén értéke 2 milliárd 571 millió frank, míg Franciaország ezt a szén csak 980 millióval irta Németország számlája javára. Az óriási különbözet a francia nagyipar magánérdekeltiségeinek jutott, mely most a Ruhr-vidék meg szállásával nyereségeit végtelenné akarja növelni.

Amerika Franciaország ellen

Newyorkból jelentik, hogy úgy a kormány, mint az amerikai nép elvannak keseredve Poincaré magatartása miatt és hangulatukból nem is csinálnak titkot. Egy hivatalos banketten a francia konzul mindenünnen olyan itéleteket volt kénytelen hallani, melyek a kormányára nézve éppen séggyel nem voltak hízélgők. Az egész amerikai sajtó üdvözli a rajnai amerikai csapatok visszavonását s a visszavonást Franciaország érélyes rendreutasításaként fogja föl.

Mi több, a Washington Post, mely a kormány szócsövének tekinthető, cikket közöl, mely a versaillesi szerződés revíziójának szükségességét hangsúlyozza. A cikk szerint a franciáknak a Ruhr-vidékre való benyomulása súlyos hiba, melynek hatásai Franciaországra nézve károsabbak lesznek, mint Németországra.

Puccshírek

A német kormány minden erejét megfeszíti, hogy a tulzó jobboldaliak vállalkozásait, melyek a Franciaországgal való viszonyt végleg elmergésíték, megakadályozza. Így pl. az utóbbi időben Németország egyes helyein emberek merültek fel, kik állítólag a Ruhr-vidék felszabadítása végett toboroznak. Nem lehetetlen, hogy a tulzó jobboldaliak munkájáról van szó, de az is lehetséges, hogy francia agent provokátorok tevékenykednek.

Különösen súlyos aggodalmakat kelt a német felszülézi helyzet, hol a nemzeti szocialisták, vagyis a legutóbbi jobb oldali párt az utóbbi időben óriási agitációt kezdett. Akciójában résztvesznek a felosztatott szabadcsapatok tagjai, kik azelőtt a lengyel benyomulás ellen védték Sziléziát. A szilézi agitáció célja nyilvánvalóan egy jobb oldali puccs, mely azért volna veszélyes, mert Lengyelországnak megadná az áhitott ürügyet arra, hogy Szilézia németnek maradt részét is megszállhassa.

Még mindig le akarják foglalni a Ganz-cég követeléseit

Sürgős hitel a villamos üzem

— Az Ellenzék tudósítása

A napokban beszámoltunk a kolozsvári villamosmű átvételével megbízott bizottság fantasztikus tervéről. A bizottság a városi tanácsnak azt az előterjesztést tette, hogy rekvirálja le a Ganz-cég pénzszekrényében levő készpénzkészletet és a cég kintlevő követeléseit.

A városi tanács tagjai értesülésünk szerint bizalmas értekezletet tartottak ez ügyben s rövid tárgyalás után a bizottság előterjesztéseit ilyen formában elfogadhatatlannak jelentették ki, miután a társaságnak szerződése értelmében joga van a várossal megejtendő elszámolást július 1-ig elhalasztani, eddig az időpontig tehát a követelések behajtása kétségtelenül a Ganz-céget illeti meg.

A villamosmű kezelése természetesen rengeteg pénzbe kerül, amire a városi tanácsnak fedezete nincsen. A városi tanácsülésen ennél fogva elhatározták, hogy a villamosmű kezelési költségeinek fedezésére 80 ezer lej sürgős hitelt nyújtanak a bizottságnak a halaszthatatlan kiadások fedezésére.

A tanács azonban a megfelelő anyagi eszközök hiányában ugylátszik még most sem ejtette el egészen a Ganz-cég követeléseinek lefoglalására irányuló tervet, amennyiben úgy döntöttek, hogy a legközelebbi tanácsülésen határozni fognak abban a kérdésben, hogy a Ganz-cég követeléseit közül melyeket foglalhatják le valamilyen jogcimen.

A villamosüzem kezelési költségeinek fedezésére megszavazott 80 ezer lej ma utalták át Metes Istvánnak, a villamosüzem új vezetőjének.

Névtelen emberek

Két sifon van a szobában egymás mellett. Itt oldalt egy kopott szövetydivány, a sarokban ruhafogas. A másik sarokban mosdókészlet. Két ebédlőszék is van a fal mellett, de most már csak a hátuk nádfonatu, az ülőkéjük be van deszkázva. A szoba közepén alacsony, hosszukás munkasztal, amelyen annyi hely nincs már, hogy egy gyufaszálát rá lehetne tenni. Sok szerszám. Dikicsek, árák. Reszelők és bőrvágó kések. Ez mindegyik egy darab meztelen éles acél, csak a végük van bőrburkolva. Kalapácsok, kicsik és nagyok, kerekfejük, amikkel a suszterek a faszegret verik be a cipőtalpba. Piszkos ásványvizes üvegek, amikben most valami ismeretlen folyadék, szesz, alkohol vagy festék van. Három fatányér, tele barna csirizzel. Aztán sok kis bőrdarab, különböző geometriai alakokban, sárgák, barnák, feketék, vékonyak, vastagok, talpbőrök, antilopok, bokszok: amik úgy leforgácsolódtak. Barna, szétnyitott oldalú skatulyák, amikben úgy áll a faszeg, mint a rizskása. Kaptafák és cipőfűzők. És mindenütt rengeteg apró, névtelen kis sötét lom az asztalon.

Hát biz' ez suszterműhely.

A zöldernyős lámpa hosszú zsinóron függ le a plafonról és egészen az asztal fölé ereszkedik. Az erős villanylámpa fényében két szivarfűst gomolyog. Három ember ül az alacsony munkaasztal mellett, alacsony nád-

lonatu székeken. Ingujra vannak vetkezve, zöld kötény van előttük, karjukon könyökig van feltűrve az ing, szőrös karjuk valahogyan idegenül tetszafér. Nem olyan, mint az igazi suszterkar, amely úgy néz ki, mintha kéményben füstölték volna.

Az egyik férfi kopasz. Izzadt koponyáján sárgán tükrözik a villanyfény. A térdére most nagy darab vastag talpbőrt állított, amelykre ceruzával van kirajzolva egy „S” alakú vonal. Ebben a vonalban vezet lassan, erőlködve, vigyázva az éles bőrvágó kést. Nagyokat szuszog, mialatt lefelé nyomja.

A másik suszter olyan harmincöt év körüli, sovány, fekete férfi, kis angolbajusszal. Ennek gyerekcipő van a kezében. Azt varrja, szurkálja, kalapálja.

A harmadik suszter kövér, tokás, borotvált arcú suszter. Ennek a kezében női cipő van, annak a magas sarkát festi be feketére. Ez még inas, ami nemcsak onnét látszik, hogy ilyen egyszerű munkát bízta rá, hanem onnét is, hogy néha felemeli a tekintetét és titokban végighordozza társain és a lomos suszterasztalon. Ilyenkor látszik az orrán, hogy nagyon szeretne hangosan nevetni a furcsa helyzetben, amibe került.

Egyszer aztán ki is pukkadt belőle a nevetés.

A kopasz, aki a talpbőrt vágja, lassan felemeli a fejét és komolyan, csodálkozva, szemrehányóan tekint rá.

— Mit röhögsz?

De a kövér úgy nevet, hogy felelni sem tud, lehajtja a fejét karjára, ott hengergeti és a két vállát rázza a nevetés.

A másik kettő összenéz.

— Mit röhög ez a marha? — kérdi az angolbajusszal, de már az ő bajusza alá is felvonult a mosoly.

Hátbavágja a kövér inast:

— Mit röhögsz!

A kövér felemeli az arcát, amelyen végigfutott és elmázódott a nevetés könnye és hápogva és fulladozva mondja:

— Hát... hogyne röhögnék... hogyne röhögnék, mikor...

Megint leejti a fejét és megint rázza a nevetés.

— Mit röhög ez? — kérdi a kopasz, must már ő is mosolyogva.

A nevető ember felemeli az arcát, a kopaszra mutat és minden erejét összeszedve nagy lélekzetvétellel, gyorsan azt mondja:

— Azt hitte, hogy a hamutartó... Beletette a szivarját a csirizestálba... És megint leejti a fejét és megint tovább röhög.

A kopasz ijedten kap a tálba, de bizony a szép portorikó félig ott vészt a csirizben.

Most már az angolbajusszal is a térdét csapkodja és nyitott szájjal, hangosan, szinte nyerítve nevet.

A kopasz a bőrvágó késsel óvatosan megoperálja a szivart, a csirizes végét levágja és miközben rágyújt, odaszól a kövérnek:

— Jobb volna, ha kevesebbet röhögnél, oszt többet dolgoznál!

Most megint dolgoznak. Megint csend van. A munka áhitata lebeg az asztal fölött. Csak a kopasz szuszog. Az angolbajusszal átnyújtja neki az egyik megfújt gyermekcipőt:

— Nézd meg csak...

A kopasz kezébe veszi és szakértelemmel forgatja. Ebből látszik, hogy ebben a műhelyben ő a mester. Lassan csóválja a fejét:

— Na hallod... Úgy néz ki ez a cipő, mintha meg volna dagadva...

Ezen aztán megint nevetnek.

— Jó lesz ez így is a jóskának — mondja az angolbajusszal, mikor visszaveszi tőle.

Fiatal uriasszonyka lebén be a szobába:

— Szervusztok.

A hidegről jön, piros az orra. Keztyűs ujjával megérinti a mester kopasz fejét:

— Kész van a cipőm?

A mester szó nélkül lenyul az asztal alá, de mielőtt előmutatná a remekművet, felnéz az asszonykára:

— De elébb takard el a szemedet, hogy meg ne vakulj! Mert ilyet még nem láttál!

És előmutatja a kaptafára huzott, antilopbőrű, kecses, karcsú női cipőt.

Az asszonyka elkapja a kezéből:

— Jaj be gyönyörű! — kiáltja és egy pillanatra a szívéhez szorítja.

A mester visszaveszi a kezéből és a kötényével gyengéden megtörli a cipőket. A lámpa alá tartja, magyarázza:

Szenzációs kémkedési per Csehországban

Baeran német képviselőt kémkedéssel, magyar és lengyel összeköttetéssel vádolják. — Kihallgatták a koronatanut. — Baeran tagadja a vádak

— Az Ellenzék tudósítójától —

A csehországi közvéleményt állandó feszült izgalomban tartja Baeran német képviselőnek és társainak Prágában folyó hazaárulási pöre. A napok óta tartó szenzációs perben a tanúk egész legióját hallgatták már ki. A vád szerint Baeranc a magyar külügyminisztérium és a lengyel követség részére kémkedtek, vesztegetéssel megszerezték a Magyarország és Lengyelország elleni mozgósítási tervet. Baeran képviselő azt állítja ezzel szemben, hogy a per agent-provokátorok munkájának eredménye és sem Bajmóczyval, a magyar külügyminisztérium megbízottjával, sem a lengyel követséggel nem állott összeköttetésben. Holdinger tanu kihallgatása után, akit a cseh sovén körök is agent-provokátornak tekintenek, a per koronatanujának, Nowakowsky hadnagynak a kihallgatására került a sor.

Nowakowsky, akit a múlt évben kémkedés miatt nyolc évre ítélték el, a tiszti rangjelzéstől megfosztott egyenruhában jelenik meg a bíróság előtt. Elmondja, hogy Baerant most látja először. Ellenben egy Schwabe nevezetű egyénnel, aki a vád szerint kompromittáló összeköttetésben állott Baerannal, érintkezést tartott fenn. Elmondja, hogy Schwabenak átadta 1922. nyarán a morvaországi katonai áthelyezések iratainak másolatát és a mozgósítási tervek fényképeit, de a bíróság által felmutatott fényképeket nem mind ő csinálta. Schwabe erre azt vallotta, hogy a fényképeket és terveket Baeranhoz juttatása céljából Bajmóczynek adta át. Baeran kijelentette, hogy Bajmóczytól soha semmit sem kapott.

Kratochwill tárgyalási elnök kérdést intéz Baeranhoz, hogy milyen nyelvek voltak azok az iratok, amelyek állítólag azt bizonyítják, hogy a katonaság megfigyeli az ellenzéki képviselőket.

Baeran: Cseh nyelvek. A tisztek lefordították nekem. En a személyemre vonatkozó adatokat följegyeztem és az iratokat visszaadtam nekik. A két tiszten kívül három barátom volt jelen, ezeknek nevét azonban nem árulhatom el, mert ez existenciájukban veszélyeztetné őket. Egyébként feleségem is ott volt.

Ügyész: Miből következtetett arra, hogy a tisztek csehek voltak?

Baeran: Kijelentésemből kivettem, hogy csehek. Kijelentem azt is, hogy az iratokban cseh nemzetiségű ellenzéki képviselőkről is voltak adatok.

Az iratok utaltak arra is, hogy a tiszti ellenőrző hivatal Prágából Brünnből és Szlovenszkóból is kapott jelentéseket. A Szlovenszkóból érkezett jelentések Hlinka és Juriga páter működésére vonatkoztak. Az ügyet a képviselőházban is szóvá akartam tenni, de letartóztatásom miatt nem jutottam hozzá.

Azután felolvassák Bajmóczy nyilatkozatát, amely így szól:

— Kijelentem, hogy Baeran dr. nemzetgyűlési képviselővel semmiféle összeköttetésben nem álltam és neki sem közvetve, sem közvetlenül iratokat nem küldtem. Bajmóczy s. k. — A nyilatkozatot közjegyző hitelesítette.

Knirsch német képviselő kijelenti, hogy ő is mini Baeran, külföldi diplomától kapott felvilágosítást a francia-csehszlovák írtkos szerződésről, de tagadja, hogy ezekben szó lett volna Magyarország és Lengyelország elleni felvonulásról. Baeran feleségét is kihallgatták, aki kijelenti, hogy szintén

Nem helyezik át a határszéli magyar vasutasokat

A politikai megbízhatóság és a C. F. R. — Csak koncentráció és nem mozgósítás — Mit mond a vasutigazgatóság személyi referense

— Az Ellenzék tudósítójától —

Ismeretes, hogy a külpolitikai események különösen a határszéli városokban nagyobb katonai behívásokat vontak maguk után. Az ennek kapcsán keletkezett túlzott kombinációk során felmerült az is, hogy több határszéli vasutast fognak áthelyezni. Sőt olyan hírek is forgalomba kerültek, hogy a határszéli városokból minden magyar vasutast az ó-királyságba helyeznek át. Mivel a kérdés több ezer magyar családot égetően érdekel, munkatársunk Stolz vasuti felügyelőhöz fordult felvilágosításért. A felügyelő, aki a kolozsvári kerületi vasutigazgatóság személyi referense, információját azzal kezdte, hogy

a pár nap óta foganatosított sorozások nem mozgósítást jelentenek, csupán a csapatok koncentrációját.

Éppen ezért még nem váltak szükségessé olyan intézkedések, melyek a határszélen alkalmazott vasutasok átcsoportosítását eredményeznék. Tömeges áthelyezésekről tehát ez idő szerint egyáltalán nincs szó, ebben az irányban semmiféle miniszteri rendelet nem kapott akolozsvári igazgatóság, sőt — amennyire az eddigi gyakorlatból következtetni lehet — nem is fog kapni.

A határszélen ugyanis, — folytatta a felügyelő, — túlnyomó részben román nemzetiségű vasutasok teljesítenek szolgálatot. A magyarokat a román nyelv tökéletes elsajátítása végett már jóval előbb áthelyezték az ország belsejébe.

Arra a kérdésünkre, hogy mi a CFR. gyakorlata esetleges mozgósítás bekövetkeztével a vasutasok személyi megbízhatósága szempontjából, a következőket jelentette ki Stolz felügyelő:

— Mint már meg is mondtam, a CFR. igazgatósága már jóelőre úgy intézkedett, hogy azok a vasuti alkalmazottak, akik a határszéli zónában teljesítenek szolgálatot, politikailag teljesen megbízhatók legyenek. Ennek a gyakorlatnak foganatosítására nem szükséges külön miniszteri rendelet, mert azért sem, mert a magyar kormányzat idejében érvényben volt vasuti szabályzat is intézkedik róla, hogy amelyik vasutas a minősítés szerint politikailag nem teljesen megbízható, háború esetén csak az ország belsejében teljesíthet szolgálatot. A CFR. pe-

látta a két csehszlovák tiszti által hozott okmányt, amely bizonyítja, hogy Baeran megfigyelés alatt állott.

Baeran kijelenti, hogy budapesti tartózkodása alatt politikai tényezőkké nem érintkezett. Folkusházyt nem ismeri és Náday sose volt nála Brünben. Ezután Lombardini tüzérkapitány és Majoros Géza (technikus kihallgatására került a sor, aki szintén a csehszlovák köztársaság ellen elkövetett kémkedés gyanúja miatt van letartóztatva) Majoros elmondja, hogy Baerannal Bécsben találkozott és ott hallotta, hogy Baeran Budapesten tei szokta keresni a vezérkart, érintkezésben áll Siméntalvy ezredessel és Folkusházy alezredessel. Irredentizmus a két vezetőjével Baeran és a magyar vezérkar között Náday tartotta fenn az összeköttetést, Baeran a magyar követségen egy lengyel ezredessel is érintkezett. Arról tárgyalta, hogy egy cseh-magyar háború esetén Lengyelország két hadosztályát segítené Magyarországot és Törökországot visszacsatolná Magyarországhoz. Majoros ezt az információját — egy őrmestertől szerezte.

Baeran mosolyogva hallgatta a komikus tanuvallomást s kijelentette, hogy teljesen alaptalanul vádolják és három hónap óta ártatlanul ül a börtönben. A tárgyalás folyik.

dig, mint sok egyébben, úgy ebben is a régi szolgálati szabályzat alapján áll.

— A politikai megbízhatóság csak a forgalmi osztály alkalmazottainál kerül elbírálás alá? — kérdeztük ezután.

— Minden osztálynál fontos kérdés ez, — válaszolt a felügyelő, — mert hiszen károkat épen úgy okozhat a vontatási és pályafenntartási személyzet is, mint a forgalmiak.

Információit azzal fejezte be a felügyelő, hogy a CFR személyzete a román imperium első napja óta militarizálva van. Az esetleges mozgósítás tehát csak azokat a vasutasokat érinti, akik az 1897-es évfolyamból valók vagy fiatalabbak. Ezek közül is fel fogják menteni azokat, akiknek nélkülözhetetlensége kétségtelen. Eddig csak az 1923-as korosztályt vonultatják be a vasutasok közül, azokat is a törvényszerinti 3 esztendő helyett négy hónapra, hogy szabályszerű katonai kiképzésben részesüljenek.

A katonaság meg akarta szüntetni a lakbérleti bizottságot

Ostromállapot, amiről senki se tud

— Az Ellenzék tudósítójától —

A kolozsvári lakbérleti bizottság és lakáshivatal életében tegnap fordulópont következett be. A bizottság munkáját már a múltban is többször megpróbálták keresztezni, mellékbizottságok alakultak, amelyek jogtalanul avatkoztak be a lakásügyekbe. Tegnap új offenzíva indult meg a lakbérleti bizottság ellen a katonai hatóságok részéről. Először órnagy térparancsnok szűkszáyu átiratában arról értesítette a lakbérleti bizottság főnökét, hogy tekintettel az ostromállapotra, feloszlattja a lakáshivatal működését és a lakások felett a katonai hatóságok fognak rendelkezni.

Az átirat a bizottság körében nagy megütközést keltett annál inkább, mert a hivatal működését beszüntetni csak a belügyminiszternek van joga. De ettől eltekintve, Kolozsváron senkinek sincs tudomása arról, hogy ostromállapot lenne s így nyilvánvalólag félreértésről van szó. Ily értelmű nyilat-

kozatot adott Popoviciu rendőrprefektus is, aki az érdeklődőknek kijelentette, hogy a katonai beszállások ügyében egyedül ő intézkedik s így a katonai hatóságoknak nincs joguk beavatkozni a lakbérleti bizottság működésébe.

A bizottság mai ülésén foglalkozik a térparancsnokság átiratával s tiltakozni fog a beavatkozás ellen.

Napról-napra...

Diszdoktor-járvány

A salamancai egyetem a spanyol királyi pár jelenlétében nagy pompával ünnepelte meg avilati szent Teréz szenttéavatásának évfordulóját. Hogy a szent iránti hódolatukat kifejezzék, a spanyol tudomány apostolai kissé furcsa módját találták ki az ünnepelésnek. Elhatározták, hogy a szentet az egyetem tiszteletbeli doktorává avatják s az avatás régi szertartás szerint meg is történt. A szentnek a városi dombon álló szobrát ünnepélyesen körülvette az egyetemi tanács és fejérr helyezte a doktorkalapot, melyet egy előkelő spanyol dáma himzett.

Gólyajárás Franciaországban

A franciák igazán leleményesen, de eredmény nélkül igyekeznek a gólyajárás statisztikáját megjavítani. Legújabbban felmerült az a terv, hogy a gyermekmenhelyek és árvaházak elé egy minden tekintetben védelmet nyújtó szekrényt állítanak a köz gondjaira bízandó pályásbábák számára. A szekrény forgatható lesz s egyszerre több kis lakót is lehet belecsuszatni. Készült a szekrény azok a csecsemők számára, kik nem anyakönyvvezető jóváhagyása után jöttek világra s kiktől mamájuk így vagy úgy, ezért vagy azért meg akar szabadulni. A pusztuló francia nép számára nagy kincs minden egyes emberélet s a külföldben is humanus intézmény nem egy kis életet mentene meg Franciaországnak.

A forgatható szekrények terve nem is új Franciaországban. Ilyen szekrények már a középkorban is szerepeltek s az újkorban egy történelminek mondható aktusnál is segédkeztek: a nagy gyermekbarát, Rousseau is ilyen módon szabadult meg gyermekeitől. 1811 óta a szekrények törvényes védelemben részesültek. Napoleon 269 forgatható szekrényt állíttatott fel, melyekben évenként harminchéromezer gyereket találtak. 1849-ben azonban a kamara határozatot hozott a rendszer megszüntetéséről s 1866-ban az utolsó szekrényt is eltávolították. Most a születések állandó csökkenése ismét aktuálissá tette az intézményt s Franciaország vezetői reménykednek, hogy a mit a háborúval elrontottak, azt legalább kis részben jóvátehetik a gólyajárás idején védelmével.

Miféleképp másféle módját tudják a gólyajárás növelésének.

Tulzott gondoskodás

Boston városa s a Harvard egyetem ezer évre szóló szerződést kötöttek. A szerződés értelmében az egyetem gondozza a híres bostoni botanikus kertet, a város pedig pénzügyileg gondoskodik róla s rendőri védelemben részesíti.

A bostoni hatóságoknak igazán nem lehet előrelátás hiánya miatt tenni szemrehányást.

Korlátozták az utlevélkiadást, illetékes helyről nyert információk szerint a harminc évnél fiatalabb román honos férfiak nem kapnak utlevelet. Az utlevél kiállításához szükséges katonai okmányok kiadása elé akadályokat gördít ugyanis a hadkiegészítő parancsnokság. Érdeklődésünkre azt a választ kaptuk a hadkiegészítő illetékes tisztjétől, hogy ilyen irányú rendelet nem jelent meg. Ennek ellenére a katonai hivatalok gyakorlatban a fent említett álláspontra helyezkednek. Az érthető intézkedésnek oka nyilvánvalólag a külpolitikai eseményekben van.

HIREK

FELKÉRJÜK előfizetőinket, hogy mult évi december végével lejárt előfizetésüket megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fennakadátszenvedjen

Kolozsváron megadóztatják az idegen állampolgárokat. Kolozsváron január 1-től kezdve új adó lépett életbe. Naponta 10 lej adóval terhelik meg azokat az idegen állampolgárokat, akik átmenetileg Kolozsváron tartózkodnak. Az új adót — mondanunk sem kell — Dandea pénzügyi tanácsos fundálta ki, német mintára. A szabályrendeletet a városi tanács még a mult évben hozta meg és a belügyminiszter jóváhagyta. Az idegenek adóját a városi vámhivatal szedi be és a sziguranca csak az esetben láttamozza elutazáskor az utleveleket, ha igazolják az illetők, hogy az adót megfizették.

Károly trónörökös és a valuta. Az „Adeverul” írja, hogy Károly trónörökös nem szokott kiméletes lenni a politikusok iránt. Nyersen megmondja nekik az igazat, aztán sem nem vár sem nem fogad el kijelentéseire feleletet. Legutóbb Bratianu Vintilával folyt beszélgetése folyamán a pénzügyi helyzet került szóba; a trónörökös minden kertetés nélkül a pénzügyminiszter szeméire vetette, hogy amiódon a pénzügyi tárcát átvette, komoly ígéretet tett, hogy a román valutát legalább is a francia frankkal fogja egy színvonalra emelni. Bratianu Vintila, elpirult és elhallgatott, mert érezte, hogy minden magyarázata hiábavaló volna.

Háborúság a kolozsvári csizmadiaik szövetségében. A kolozsvári csizmadiaik italmérő szövetsége rég folyó háboruszkodás színhelye. A régi vezetőséget elmozdították s most az új vezetőség fel akarja számolni a szövetséget. Két év előtt a szövetséget ügyeit Kacsó Tivadar, Farkas Károly, Tóth József, Pap Albert és Pap Sándor vezették megelégedésre. Mikor azonban a csizmadia ipartársulat elnöki székébe Pap Pompej került, kifogásolták az ügyvezetést s ezért az italmérő szövetséget tiztagu rovacosoló bizottság kiküldetését kérte. A rovacosoló bizottság beszűntette az italmérést és 278 ezer lej hiányt állapított meg. Feljelentésükre a törvényszék büntügyi zárlatot rendelt el a vezetőség vagyonára. Minthogy azonban az ellenszakértő a könyvek átvizsgálása után azt állapította meg, hogy hiány nincs, az eljárást megszüntették ellenük. A rovacosoló bizottság a vádirat elutasítását az ítéltáblához felebbezte meg. De ezenfelül közgyűlést hívtak egybe jogtalanul s azon magát felügyelőbizottságnak választotta meg. A cégbíróóság azonban ismételtelen nem vette ezt tudomásul, mert a régi igazgatóság jogosult közgyűlést összehívni és utasította a bizottságot, hogy az összes könyveket és iratokat adja át a régi igazgatóságnak, ennek azonban a bizottság nem akart eleget tenni. Így tovább tart a harc, amelynek a végét egyelőre nem lehet tudni.

Kibővítették Magyarországgal a személyforgalmat. A kolozsvári CFR igazgatóság, ma délelőtti hivatalosan arról értesített bennünket, hogy a MÁV beszűntetett vonatait január 15-ével újból megindította. Ugyanítt kérdészködésünkre azt a felvilágosítást adták, hogy a MÁV részéről a beszűntetésnek egyszerűen a szénhiány volt az oka. A MÁV legutóbbi menetrendváltozásával, a CFR kolozsvári igazgatósága, ugyancsak január 15-ével kezdődőleg, a Biharkeresztesnél visszaállított 513—514-es MÁV vonatokhoz a következő csatlakozó vonatokat vette fel menetrendjébe: Nagyvárad és Biharpüspöki között a 129b. és 130a. számú, továbbá Biharpüspöki és Biharkeresztes között a 129a. és 178. számú vonatjáratokat. Ezzel, a december 2-a előtti régi sze-

Harc egy kolozsvári felfedező szenzációs találmánya körül

Kié lesz a pilótanélküli repülőgép? — Mit irnak a bécsi lapok? Amerika és Anglia érdeklődése — Budapesti tanuk Szubotinovics mellett

— Az Ellenzék tudósítójától —

Az Ellenzék december 14-iki számában megemlékeztünk arról a szegény, de zseniális műszaki rajzolóóról aki még a világháború közepette hosszas töprengések és kísérletek után felfalált egy olyan repülőgépet, amelyhez pilóta sem kell és amely elektromos erők segítségével kitűzött céljához irányítva, bombákat dob le, majd mint aki jól végezte dolgát, kiinduló pontjához tér vissza. Megirtuk annak idején azt is, hogy a pilótanélküli repülőgép felfalálójától, Szubotinovicsától, aki jelenleg kolozsvári lakos és a Műbutor- és asztalosárugyár műszaki vezetője, a találmányt a bécsi hadügyminiszteriumban „rendel csináló” amerikai katonai misszió egyszerűen ellopja és a zsebrevágott tervek alapján a pilótanélküli bombavető repülőgépet Amerikában újból „felfalalta”.

Az „Ellenzék” híre nem maradt minden viszhang nélkül. Közleményünket a tekintélyes külföldi lapok nagy része átvette és az amerikai „felfalálás” e különös módját megfelelő megjegyzésekkel is kommentálta. A „Neue Freie Presse” ebből az alkalomból alapos vizsgálat elrendelését követelt, hogy vajjon a forradalom utáni megszállás zürzavarában a külföldi missziók kezen, a hadügyminiszterium asztal fiókjából hány értékes, sikert és sok pénzt jelentő találmány és terv kallódott így el.

Az egyszerű kolozsvári felfaláló szenzációs találmányának híre és tragikus sorsa a német lapok után eljutott Amerikába is, ahol az amerikai magyar lapok lerántják a leplet az amerikai felfalalóról s felfalalták, hogy Szubotinovicsot Amerika mindeképp kárpótolja. Sőt a legérdekesebb, hogy Szubotinovics már levelet is kapott Amerikából. Brady washingtoni gyáros felajánlja közbelépését és kijelenti, hogy hajlandó találmányát megvenni és az egész világra szabadalmaztatni. Hasonló ajánlatot kapott Szubotinovics Angliából is, amelyet a budapesti angol követség továbbított Kolozsvárra.

mélyforgalmat a CFR és MÁV kölcsönös megegyezéssel helyreállították.

Felfüggesztették a csikszeredai polgármestert. Marosvásárhelyi szerkesztőségünk jelenti: Stefanescu közgazgatási vezérfelügyelő hétfőn délelőtti Csikszeredára érkezett. A polgármesteri hivatalban megírt rovacosolás után Tetiu Aurél polgármestert azonnal felfüggesztette állásától és helyébe Mauc Dimrit nevezte ki.

Hamis huszkoronás aranyak. Marosvásárhelyi szerkesztőségünk jelenti: A marosvásárhelyi rendőrségnek már hónapok óta tudomására jutott, hogy a környékbeli falvak hiszékeny népét valaki hamis huszkoronás aranyakkal csapja be. A rendőrség végre elfogta az aranycsinálót Ligeti János rovítmultu ember személyében, aki már Európa minden valamire való börtönét végigülte és most úgy látszik, a hamis aranyakkal Marosvásárhelyen próbált szerencsét. Letartóztatása alkalmával a rendőrség több hamis husz koronást talált nála, amelyek igen primitív hamisítványok voltak. A vásárhelyi alchimista ugyanis az arany huszkoronásokat vasból csinálta s azokat arany fonsccsal fúrtatta be.

Tisztújítás a marosvásárhelyi ügyvédi kamarában. Marosvásárhelyi szerkesztőségünk jelenti: A marosvásárhelyi ügyvédi kamara a napokban tartja meg tisztújító közgyűlését, amelyen a kamara új elnökévé dr. Baciu Aurél, elnökeivé dr. Sebas Jenő és Balogh József ügyvédek lettek megválasztva.

Amint annak idején jelentettük is, Szubotinovics az újságokból értesült arról, hogy feltűnt őrzött találmányát Amerikában újból felfalalták. E hír természetesen a budapesti lapokat is bejárta, ahol mindazok, akik tudtak arról, hogy Szubotinovics 1917-ben milyen szenzációs találmánnyal kopogtatott be a bécsi hadügyminiszteriumhoz, megdöbbenéssel olvasták, hogy Szubotinovics találmánya Bécsből hogyan jutott Amerikába. Az Ellenzékben megjelent közlemény megmozgatta ezeket az embereket is és Budapestről sokan jelentkeztek tanúnak, arra, hogy a pilóta nélküli bombavető repülőgép Szubotinovics találmánya.

Többek között jelentkezett Lefkovits butorgyáros, akinek gyárában annak idején a repülőgép első modellje elkészült s ahova a bécsi hadügyminiszterium írása megérkezett, hogy Szubotinovics azonnal jelentkezze Fischamenben. Jelentkezett ezenkívül Hahl Béláné budapesti uriaszony, aki abban az időben a Hadivarrodában, mint gépirónő dolgozott és aki a Szubotinovics tervének leírását a hadügyminiszterium számára legépelte. Tanuskodik ezenkívül Somogyi műszaki tisztviselő is, aki a háború alatt a bécsi hadügyminiszteriumba volt beosztva és ő volt az, aki a beadott tervrajzokat a hadügyminiszteriumban iktatta. Végül megszólalt a fischamenti repülőpark volt főhadnagya, Kármán is, aki igazolta, hogy Szubotinovicsot a hadügyminiszterium hozzáküldte ki a modellek elkészítésének megbeszélésére.

Szubotinovics most itt Kolozsváron a „Műbutor és asztalos árugyár”-ban békés butorokat rajzol, ebédli és hálószoba berendezéseket tervez, amelyek nem dobnak bombát és nem robbannak, iróasztalokat készít, amelynek az ára pilóta nélkül is a magasba röpül és ezalatt a volt háború alatt elgondolt és felfalált zseniális ötlete körül megindultak a harcok. Reméljük, hogy Szubotinovics nem fog erre a harcra ráfizetni.

Új városi tanácsos Marosvásárhelyen. Marosvásárhelyi szerkesztőségünk jelenti: Amint annak idején jelentettük, Dandea városi tanácsos vásárhelyi bevonulása után dr. Soós László városi tanácsos, mivel románul nem tudott eléggé, állásáról lemondott. Helyébe Dandea most dr. Jeremiás István rendőrtisztviselőt nevezte ki.

Csendőrbetűltetés Székelydályán. Székelyudvarhelyi tudósítónk jelenti: Ilyés Istvánné székelydályai cigányasszonynak néhány cigánygyermek bizonyos ígéretet fejében fát vágott s amikor elvégezték az aprítást, kérték a cigányasszonytól az ígéret beváltását. De Ilyésné megtagadta az ígért ellenszolgáltatást, amiért aztán a cigánygyermek bresszából bevették az ablakait. Pár pillanat múlva Ilyésné háza előtt hét székely legény vonult el. A cigányné azt gondolta, hogy a székely legények törték be az ablakait és feljelentette őket a csendőrsőn. A csendőrök tüstént kivonultak s a hét székely fiút, névszerint Orbán János, Gergely István, Sándor Domokos, Márton András, Kerekes Dénes, Bálint Géza és Csomor Károly tizennégy, tizenhét és huszonegy éves legényeket összefogdoszták és tüstént Homoródszentpálra hurcolták, ahol talpukat annyira megbotozták, hogy lábraeli egyáltalán nem tudtak a szerencsétlenek. A brutális tett elkövetése után tudódott ki a legényekre kelemenlenül hatott féltreértés, hogy nem ők, hanem a cigánygyerekek törték be az ablakot. A csendőrbetűltetésnek hamar híre kelt a faluban és a szomszédos köz-

ségekben, melyek lakóit nemcsak felháborította, hanem meg is félemlítette annyira, hogy a két megbotozott legény közül három nem mert orvosi látelést felvételni és nem emelt panaszt. A többiek azonban és pedig a 17 éves Orbán János, a 14 éves Márton András körorvosi látelést alapján panaszt tettek a csendőrök ellen s az esetet a belügyminiszteriumnak is bejelentette.

Marosvásárhelyi magyar iparosok Dandeanál. Marosvásárhelyi szerkesztőségünk jelenti: A marosvásárhelyi magyar iparosok hétfőn délelőtti Császár Lajos vezetése alatt megjelentek Dandea polgármester előtt, akik arra kérték, hogy tartsa szem előtt a város ipari érdekeit akkor, amikor a városházán tervezett változásokat akarja keresztülvinni. A küldöttség különösen az ipari ügyosztályban kérte a jelenlegi állapotok fenntartását, mert az ott tervbevetett változások az építőipari teljesen megbéníthatnák. Kérték, hogy az ipari ügyosztályt a mai összetételében hagyja meg, még az esetben is, ha annak egyes tagjai még nem is tudnak tökéletesen románul. Végül kérték, hogy az ipari oktatás színvonalának emelése végett hasson oda, hogy az állami ipari szakiskola jelenlegi igazgatója helyébe egy megfelelő szakképzettséggel és intelligenciával bíró igazgató kerüljön. Ugyanis a szakiskola eddigi igazgatóját, Schill mérnököt elmozdították és helyét egy elemiiskolai tanítóval töltötték be. Dandea végighallgatta a küldöttséget, majd kijelentette, hogy a kérések méltányosságát meg fogja vizsgálni, de a székfoglalójában lefektetett álláspontjából nem enged és olyan tisztviselőt, aki nem tud románul, nem használhat.

Törrel dolgozó diplomaták. Lausanneból jelentik: A békekonferencia egyik ülése után a Palace-szálló halljában, hol a francia, török és egyiptomi kiküldöttek laknak, két egyiptomi között szóváltás támadt. Abdul Hamid bej, az egyiptomi nemzeti védelmi bizottság elnöke, tört rántva le akarta szurni társát, amiben azonban megakadályozták. A rendőrség a különös módon tárgyaló diplomatát kiutasította és nyomban a határra toloncolta.

Határkigazító-bizottság Kolozsvárt. Román tisztből és idegen katonai attasékból álló határkigazító-bizottság érkezett a mai nap folyamán Kolozsvárra, amely a román-magyar határkérdésben fog eljárni. A bizottság egyelőre a városi tanács üléstermében kapott helyiséget, de a polgármester átiratot intézett a lakáshivatalhoz, hogy gondoskodjon a Kolozsváron székelő bizottság részére megfelelő helyiségről.

Verés egy kockacukorért. Nagyváradai tudósítónk jelenti: Kellemetlen kaladban volt része Gerhardt Gyula Pannónia-kávéházbeli pincérnek egy darab kockacukorért. Tegnap reggel Botta erkölcsrendészeti rendőrkapitány betért a kávéházba reggelizni. Gerhardt szolgált ki, a kapitány a rendes adagon kívül még egy kockacukrot kért a kávéhoz. A pincér átadta a cukrot azzal a megjegyzéssel, hogy az külön fizetendő. A kapitány erre öklével kétszer az arcába vágott a pincérnek, majd detektiveket küldött és a rendőrségre kísértette. Itt ismét megverték. A nagyváradai pincérszervezet ma délelőtti küldöttségileg tiltakozott az atrocitás ellen Catana rendőrprefektusnál és elégtételt kért.

Duca külügyminiszter elutazott Rómából

Bukarest, január 16. Duca külügyminiszter Rómából egyenesen hazautazott és holnap érkezik a fővárosba. Diamandi Lausanneban maradt. (Rador)

BARDOS PETER

műasztalos. Zápolya-utca 34.

A legszebb kivitelű szoba berendezések, ugyancsak üzlet-berendezés és épület asztalos munkák gyors készítését jutányos árban elvállalom.

A villamosüzem teljesítőképességének javulását ígérlik. Mint a Kolozsvár városi elektromos művektől értesülünk, a Szamos vizállása a legutóbbi napokban oly alacsony volt, mint mostanában még soha, aminek következtében a közszükséglet kielégítése csak a legnagyobb erőfeszítések mellett volt lehetséges. A vezetőség most olyan technikai intézkedéseket fogantatott, amelyek az üzem normális teljesítőképességét a legrövidebb időn belül biztosítani fogják.

A kolozsvári ref. kollegium tanári kara és ifjúsága február 10-én, szombaton esti 9 órai kezdettel jótékony alapjai javára az intézet helyiségeiben diák-bált rendez. A bált megelőzően délután fél 4 órai kezdettel gyermekek részére előképekkel és tánccal egybekötött mesedélután lesz. A meghívókat a napokban küldi szét a rendezőség.

Sajtóper a Hétfői Ujság ellen. Amint értesülünk, a róm. kath. egyházközség a *Hétfői Ujság* január 15-iki számában megjelent „A megoldott Szűz-Mária probléma” cikk szerzője ellen megtette a feljelentést.

Nem kell bejelenteni a Magyar Párt intézőbizottsági üléseit. A Magyar Párt intézőbizottsága megbízásából Sándor József képviselő, a párt alelnöke szombaton felkereste Metes Péter dr. prefektust, hogy minden kétséget kizárólag tisztázza azt a kérdést, hogy be kell-e jelenteni a rendőrségen a párt intézőbizottságának üléseit, vagy pedig ez a kötelezettség csak a központi választmányra és a közgyűlésre vonatkozik. Annak idején a Magyar Szövetség intézőbizottságának üléseit sem kellett bejelenteni s így a bizottság az ostromállapot idején is bejelentés nélkül tarthatta üléseit. A prefektus a legnagyobb előzékenységgel adta meg a kért információkat. Kijelentette, hogy az intézőbizottság üléseinek bejelentése szükségtelen annál is inkább, mert hiszen ez a bizottság a központi választmánynak csak előkészítő és végrehajtó közege, a százhusz tagból álló központi választmány üléseit és a közgyűlés összehívását pedig amúgy is be kell jelenteni. A prefektus megígérte, hogy zavaró félreértések elkerülése céljából ilyen értelemben haladéktalanul értesíteni fogja Popoviciu rendőrprefektust. A prefektus kijelentette még, hogy a politikai pártok vezetéségeinek szűkebb körű megbeszélései nem esnek ellenőrzés alá, minthogy a pártok amúgy is csak a nyilvánosság elé kerülő megállapodásokkal foglalkoznak. Mindezek a Magyar Párt vidéki szervezetére is vonatkoznak, intézőbizottsági üléseiket ezek is minden bejelentés nélkül megtarthatják, kivéve a hadizóna területét, ahol tudvalevőleg a gyűlések tartására általában kivétel intézkedések állnak fenn.

* **Arthur Loevi & Co.** Cluj nemzeti közti szállítványozó cég címen új vállalat alakult, melynek tulajdonosa a szállítványozási üzletkörben előnyösen ismert szakként Loevi Arthur, aki a Carl Lassen cég nagyromániai fiókjait szervezte. Külföldön szerzett sok évi praxisával, szaktudásával érte el a kereskedői világ elismerését. A szállítványozási üzletkörön kívül a fuvardíjak felülvizsgálását is vállalja, mely a fuvarlevél felszámolások az illetékes vasuti intézeteknél a felek nevében eredményesen képviseli. A P. Tennhof bukaresti kárbiztosítónak erdélyi és bánati megbízottja a cég is, így módjában van, hogy biztosítva feladott küldeményeknél, melyeknél a CFR káresetekben a jegyzőkönyvet felvenni vonakodnának, tényálladéki jegyzőkönyv felvételére jogosult, így lehetővé válik az illetékes biztosító társaságnak a kár megtérítésére. Szállító feleknek készséggel nyújt felvilágosítást az új cég. Helysége Cluj C. Reg. Ferdinand No. 6. Telefon 168.

Ismét felülvizsgálják a lakásokat. Popoviciu rendeletét adott ki a kerületi rendőrségekhez, amelyben felhívja ezeket a lakások felülvizsgálására. Ennek folytán a kerületi rendőrségek egy-egy tisztviselője egy 11-ik divízióbeli tiszt kíséretében felülvizsgálja a kerületek összes lakásait s ahol szabálytalan lakásfoglalást, vagy felesleges szobákat vesz észre, ott azonnali lakást rekvirál a 11-ik divízió tisztjeinek.

Felavatták a magyar írók és művészek klubját. Budapesti tudósítónk jelenti. Ma avatták fel a magyar írók, hirlapírók és művészek új klubját, a Pátriát a Baross-utcai Wenckheim-palotában. A felavatási ünnepségen, amelyet Petőfi-emlékünneppel kapcsolták egybe, megjelent Horthy Miklós kormányzó a kormány képviselőjében a belügyminiszter, Ferencz József királyi herceg, a főváros képviselőjében Sipőcz polgármester. A megnyitó beszédet Molnár István elnök mondotta, hangsúlyozva, hogy a klub nem politikai pártklub és célja hajlékot nyújtani a keresztény magyar művészeknek, újságíróknak.

Ismét felülvizsgálják a lakásokat. A rendőrprefektus egyidejűleg rendeletet adott ki, amelynek értelmében minden háztulajdonos, haszonélvező, vagy főbérlet köteles meggyőződni, hogy a lakók bejelentési kötelezettségüknek a bejelentő hivatalnál eleget tettek-e vagy nem és az eredményt kötelesek 3 nap alatt az illetékes kerületi bejelentő hivatalnak írásban bejelenteni, ugyintén minden lakóváltozást is 3 nap alatt. Továbbá minden háztulajdonos vagy haszonélvező köteles 3 nap alatt a ház bejáratánál szembetűnő helyen a lakók névsorát kifüggeszteni. A névsor a következő adatokat kell, hogy tartalmazza: 1. A lakások száma (földszint, emelet). 2. A lakó neve. 3. Foglalkozása. 4. A családtagok száma. 5. A szobák száma. Mindazokat, akik a rendeletben előírt rendelkezéseknek, vagyis a bejelentéseknek és a lakóváltozások jelentéseknek nem tesznek eleget, 500-1000 lej pénzbüntetéssel fogják sújtani.

Visszaadták az elrekvirált lovakat. Kolozsvárt az utóbbi pár nap alatt megtartott lószorozás alkalmával, rendelkezés félreértés folytán a besorozott lovakat ezúttal elrekvirálták és csak bonokat, elismervényeket sem adtak, csak följegyezték, hogy kitől milyen lovat rekviráltak el. Az érdekeltek a városi tanácshoz fordultak és közbe lépést kértek. Hosszu Vazul polgármesterhelyettes interveniálása következtében az illetékes hatóság kiadta a félreértéseket tisztázó rendelkezését, amelynek alapján a rekquirálást sorozásnak minősítették s már hétfőn az elrekvirált lovak legnagyobb részét visszaadták.

Drága fűtőanyag. Nagyváradi tudósítónk jelenti: A nagyváradi állomási rendőrség az utazó tolvajok ellen megtartott razzia alkalmával két fiatalkoru zsebtolvajt fogott el. Mivel elfogatásuk este történt, ideiglenesen egy vasuti kocsihoz zárták be őket. Sietükben elmulasztották azonban a gyerekek kikutatását. Így történhetett meg, hogy a két fiatalkoru zsebtolvajnál volt nyolcezer lej reggelre már eltűnt. Kihallgatásuk alkalmával azt vallották, hogy éjjel nagyon hideg volt, láztak és fűtőanyag hiányában a nyolc darab egy ezer lejes egyenként meggyújtották és kezükkel a drága tüzelő anyag lángjával melegengették. A rendőrség természetesen nem adott hitelt a vallomásnak és tovább kutat az eltűnt pénz után.

Rövid hírek. A gyulafehérvári kongresszus megtartására, az *Adeverul* szerint, csak akkor kerül sor, ha a régi királyság valamennyi törvényhatóságában megtörténik a nemzeti párt szervezkedése. — Galacról a bukaresti pályaudvarra érkező vonaton, beérkezés előtt Conta Gh. bukaresti lakos oly szerencsétlenül esett ki egyik kocsiából, hogy a vonat mindkét lábát, térdétől leszlette. Bevitték az állomás elsősegélyt nyújtó helyiségébe, ahol kiszívódott, mielőtt kihallgathatták volna.

Meghalt az istállóban. Tegnap reggel arról értesítették a rendőrséget, hogy a Heltai-utca 5. szám alatti istállóban egy férfit halálra találtak. A helyszínrre kiszállott dr. Hosszu törvényszéki orvos és Nemes rendőrfőigazgató megállapították, hogy a hulla *Breszler* Jakab Károly, 43 éves litografus, aki legutóbb az ügyészség házi nyomdájában dolgozott. Innen megrogzott részegsége miatt elbocsátották. Halálát valószínűleg most is az alkohol okozta. Részegen húzódott meg az istállóban, ahol szívzselhűdés érte. Beszállították az orvostani bonctani intézetbe.

Katonahulla a Szamosban. Ma reggel a gyepmesteri telep közelében gyakorlatozó utászkatonák a Szamosban egy hullára akadtak. A hulla egy ismeretlen katona volt, aki teljes felszereléssel, hátizsákkal a hátán feküdt a sekély vízben. A gyepmester állítása szerint a hullát a Renner-börgyár felől ma éjjel sodorhatta le a kisszamosi Malomárok megduzzadt vize. A délelőtti folyamán a rendőrség kiszállt a hulla személyazonosságának megállapítása végett, mert nincs kizárva, hogy az ismeretlen katona büntény áldozata lett.

* Minden szülő, ki szereti gyermekét, már megrendelte részére a Benedek Elek szerkesztésében megjelenő pompás gyermek újságát, a „Cimbora“-t. Előfizetési ára egy negyed évre negyven lej. — Kérjen mutatószámot a „Cimbora” kiadóhivatalától, Szatmárról.

Egy táncmulatság véres befejezése. Nagyváradi tudósítónk jelenti: *Kozma* József 22 éves fiatalember egy mulatságon összeveszett táncosnőjével, *Bola* Margittal, lesbeállott és mérenyletet követett el a hazafelé tartó fiatal leány ellen. A golyó a leány fejébe hatolt súlyos sebet ejtve. Azonnal kórházba szállították, de kihallgatása alkalmával mentegetni igyekezett mérenyletét. Azt vallotta, hogy *Kozma* József nem reá célzott, így a golyó csak véletlenül találta. *Kozmát* a leány vallomása dacára az ügyészségre kísérték s a megejtett nyomozás során kiderítették, hogy csak néhány napos szabadságra jött Nagyváradra s annak lejártá után nem vonult be, tehát katonaszökevény. *Kozma* csak néhány napig volt az ügyészség lakója, mert sikerült megszöknie, de újra elfogták.

* **A LAUSANNEI konferencián a legnépszerűbb jelszó — a legjobb likőr a Szilágyi CURACAO.**

* **Hirdetés.** Szerdán, 1923. január 17-én a 11. Calorasi ezred az állatvásártéren nyilvános árveréssel öt, egyenként kb. 6 hónapos csikót fog eladni. Érdeklődők az árverés napján jelenjenek meg a helyszínen és vegyenek részt az árverésen. A 11. Calorasi ezred parancsnoksága. Ph. Colonel *Antonescu*.

* **VILÁGVÁROSI művészték** a Park-kávéházban a mai estétől megkezdődtek. Belépődíj nincsen, kávéházi árak.

* **Átutalásokat** Magyarországra, Ausztriába, Csehszlovákiába, Németországra stb. fix áron vagy napi árfolyamon legelőnyösebben és legutányosabban a *Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár r.t.* Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (Mátyás kir. tér) 9. és fiókintézet, Dées eszközöl.

* **Papír, írószer jó, olcsó** Lepagenál.
* **Órák és ékszerek** a legolcsóbban, vásárolhat *Rátz* ékszerésznél Cluj, Calea Regele Ferdinand 3.

* **Minden könyv, folyóirat** Lepagenál, Kvár
* **Kérjen mindenütt** Gotschlig-rumot

Klinische Wochenschrift
1/4 évre, 100 lejt
megrendelhető
Lepagenál
Kolozsvár, az özszegek azonnali be-
küldésével. oo

Ajándéktárgyak úgy mint
szerek, brilliáns tárgyak, valódi ezüst
és alpakka dísz tárgyak legolcsóbban
Grünfeld ékszerésznél
CAL. REG. FERD. (Wesselyi M.-u.) 21.
Arany- és ezüstbeállítás legmagasabb áron!

Központi Téli kert
BAR
ujjonnan szervez-
ve f. hó 16-án
(kedden) este
♦♦ 9 órakor ♦♦

ismét megnyílt!
Lloyd 225.

2SÁK PONYVA
2SINEG
Kötélgyár Lugoson
HAVAS DEZSŐ, Timișoara

TÓZSDE

Bukaresti zárlat január 15.			
100 márka	221	100 magyar k.	71 1/2
100 léva	125	100 Cseh kor.	515
100 Török tont	90	100 lengyel m.	110
1 Fontsterling	840	Páris	1252
100 francia fr.	1260	London	842
100 Svájci fr.	34	Newyork	182
100 olasz lira	900	Róma	898
100 drahma	220	Zürich	34 1/4
100 dinár	205	Prága	518
1 dollár	182 1/2	Bécs	2675
1 Napoleon	635	Berlin	175
100 Osztr. kor.	0.28	Budapest	6.75
Budapesti zárlat január 15.			
1 Napoleon	1000	100 olasz lira	13600
1 fontsterl.	12600	100 lej	1501 1/2
100 léva	—	100 socol	7200
1 dollár	2700	Svájci fr.	51500
100 franciáfr.	19200	Dinár	3100
100 márka	24—32	100 Lengyel m.	29
Amsterdam	1075	Varsó	—
Bukarest	15 1/2	London	12600
Newyork	2700	Berlin	32
Erdélyi pénzpiac			
Milano	135	Zürich	515
Páris	193 1/2	Bécs	390
Zágráb	2975	Szofia	17 1/4
Prága	79		
Arad			
Bécs	380	New-York	—
Berlin	145	Páris	—
Budapest	1475	Prága	525
Milano	—	Zürich	3460
Brassó			
Bécs	375	Budapest	1460
Berlin	147	Milano	910
New-York	185	Prága	527
Páris	1252	Zürich	3440
Kolozsvár			
Bécs	385	New-York	185
Berlin	146	Páris	1260
Budapest	1475	Prága	524
Milano	910	Zürich	3400

TUNGSRAM

A legjobb villanykörte!
Mindenütt kapható!

SZÍNHÁZ

Reinhardt Romániába jön. Erdős és bennünket közelről is érintő művészi szenzáció hírére vesszük a legújabb berlini lapokból. A berlini híradás szerint Reinhardt, a németek világhíres színházigazgatója és rendezője februárban kitűnő társulatával megkezdí romániai vendégszereplését. Reinhardt romániai körutjára magával hozza Moissil és Heine Thininget.

Környei Béla első fellépte Budapestén. Amint Budapestről jelentik, az Amerikából visszatért Környei Béla szombaton lépett fel először az Operaház színpadán. Radamest énekelte, egyik legjobb szerepét. Gyönyörű tenorja erősen és pihenten csengett és a közönség egész este ki nem fogyott ünnepléséből. Medek Anna Aidája és Haselbeck Olga Amnerise emelkedtek még ki az együttesből.

Francois de Curel új darabja a párisi Theatre des Artsban. Csak nemrég emlékeztünk meg Francois de Curel egy darabjának a bemutatójáról, a Comédie Françaiseben bemutatott „A bölcs mámor” című színművéről. Párisban azonban már megszokták, hogy Francois de Curel darabjai gyors egymásutánban kerülnek bemutatásra. Az író ugyanis csak ritkán távozik el lotharingiai kastélyaiból Párisba, ilyenkor aztán gyorsan elintézi mindent, ami a fővárosba vonzotta: premiereket és akadémiai beszédeket. Új darabját a Theatre des Arts mutatta be, címe: „Az embertelen föld”. Embertelen föld, — mondja Curel — mert két nép küzdeni kénytelen érte. Mindegyik küzdő tudja, hogy megölik, ha nem öli meg a másikat, — természeti törvény ez? Ennek az embertelen halálnak az érzése és magának a halálnak a légköre, amely körülveszi a küzdőket, mindkét népben felfokozza az életvágyat, amely már valósággal a szerelmi kék mámorához hasonlít. A szerelem és a szeretet ölelése azonban csak rövid átmenet a gyűlölet harcában. Ugyanabban az időben, amikor az ember kielégíti faja fentartásának örök vágyát, folytatja a rombolás művét. Az élet gesztusai csak egynéhány gesztus a halál gesztusai közül.

A színházi iroda közleményei:

* **A Remény.** Pénteken este 7 órakor fogják reprizként bemutatni Heyermans hatalmas és megrázó négyfelvonásos halászhagyományját, A Remény-t. Rendkívüli becsvágygal és szorgalommal készül erre az előadásra a színház drámai személyzete az igazgató rendezése mellett. A pénteki előadás az irodalmi munkás-cykusnak negyedik bérletestéje lesz.

* **A Csábító.** Lázás és nagyarányú a közönség érdeklődése a szombat esti előadás iránt. Ez a rendkívüli érdeklődés a Csábító c. izgalmas amerikai drámai újdonságnak szól, amelynek ez lesz az ötödik előadása. A Csábító főszerepeit a szombati előadásban is Poór Lili, Tárai Ferenc, Lengyel Vilmos, Forgács, Izsáki, Oláh, Mihályfi, Cselle fogja játszani.

* **Két éjjeli előadás.** Pénteken és szombaton éjjeli előadások is lesznek a magyar színházban. Mind a két éjjeli előadás 10 órakor kezdődik. Pénteken Farkas Imre operettjét, a Kis kadét-ot, szombaton pedig a Cserebete-t adják.

* **Ember tragédiája.** Madách Imre születésének 100-adik évfordulóját hét-főn este az Ember tragédiájának ünnepi előadásával üli meg a színház.

* **Mozihírek.** Egyetem-mozgóban: Szerdán fut utoljára a városunkban nagy sikert aratót grandiózus látványos szerelmi történet: India Virága. A Pathé-gyár remeke. Csütörtökön nincs előadás.

Uránia-mozgóban: Szerdán Royal-sláger! Izgalmas, egyben megható történet a Wild-Westről. Az álarcos Iovás. Főszerepben a népszerű William S. Hart. Csütörtökön nincs előadás.

Apolló-mozgóban: Szerdán pompás

történelmi látványosság: Danton Főszerepekben: E Jannings, Werner Krauss. Az Apollo-filmvállalat attrakciója! Csütörtökön nincs előadás.

* **A Színház és Társaság** báljának nyertesei. A Színház és Társaság lényesen sikerült bálján több nyermény került volna kiosztásra, azt azonban a közönség elosztódottsága a helyiségekben megakadályozta. A Színház és Társaság szombati, 20-iki száma közli a nyertesek nevét, akik az ajándékokat a lap kiadói hivatalában vehetik át.

HETI MŰSOR

Magyar Színház

Kedd: Mignon. (Premiere-repriz és operabérlet 27. sz. Operahelyekkel.)

Szerda: Denevér. (Operette-repriz. Rendes helyekkel. Napibérlet 71 sz. B.)

Csütörtök: Nincs előadás.

Péntek d. u. 3-kor: Bucsukeringő. (Olcsó helyekkel.)

Péntek este 7-kor: A remény. (Az irodalmi munkás-cykus 4-ik estéje. Premier-helyekkel.)

Péntek este 10 és 1/4 órakor: Kis kadét. (Rendes helyekkel.)

Szombat d. u. 3-kor: Mágus Miska. (Olcsó helyekkel.)

Szombat este 7-kor: A csábító. (Bérlet-szűntetben. Rendes helyekkel.)

Szombat este 10-kor: Cserebere. (Rendes helyekkel.)

Vasárnap d. u. 3-kor: A kaméliás hölgy. (Olcsó helyekkel.)

Vasárnap fél 8-kor: Luxemburg grófia. (Operette-repriz, új szereposztással. Premiere-helyekkel. Napibérlet 72 sz. C.)

Hétfő este 7-kor: Az ember tragédiája. (Ünnepi előadás Madách Imre születésének századik évfordulóján. Premiere-bérlet 28. szám. Premiere-helyekkel.)

Dívat

1. Okkerbarna ruha gyapjuszövetből, gyapjú- vagy selyem-trikóból. A csuklón, galléron és övön barna himzés vörös alapon. A himzés helyett prém is használható.
2. Mandulazöld sportruha, mely utcai ruhának is használható.

„SIRPINOL”

a legjobb szer a légzőszervek megbetegedései ellen u. m. **tüdő- és hörgőhurut, köhögés, számarköhögés és tuberkulózis ellen.**

Mindenki kérje házi orvosát, hogy **SIRPINOL-t** rendeljen

Kapható minden gyógyszerárban és a készítőnél: **MERA VICTOR** gyógyszerárban Reghinul-Sásesc.

Eredményt akar elérni? Hirdessen az UJSÁG-ban!

A gyermekgyilkos anyja tragédiája

Megfojtotta az újszülött gyermekét, de maga is elpusztult

— Az Ellenzék tudósítójától —

A kolozsvári rendőrség tegnap délután arról értesült, hogy a Deák Ferenc-utca 48. sz. alatt Szepesi volt miniszteri tanácsosnál alkalmazásban lévő G. Teréz cselédleány újszülött csecsemőjét megfojtotta. A bevezetett nyomozás tényleg megállapította, hogy az elkeseredett anyja kis gyermekét megszületése után megfojtva, zsákba és rongyokba pakolta és a ház padlására rejtette el.

A rendőrség a feljelentés után azonnal felelősségre akarta vonni a bűnös anyát, de az akkor már az Ur ítélőszéke előtt felelt bünciért. A cselédleány ugyanis hogy a figyelmét magáról elterelje, tovább végezte rendes napi teendőit. Két nappal az eset után összerogyott és elvesztette eszméletét. A házbeliek azonnal orvosért szaladtak, aki hamarosan kész volt a diagnózissal. Telefonon kihívták a mentőket, akik az eszméletlen állapotban lévő nőt igazgató szerekkel magához téríthették. A mentőorvosnak a kocsiban sirva panaszkodott a szerencsétlen nő, hogy milyen szörnyű bűn terheli lelkét és bevallotta hogy újszülött csecsemőjét megfojtotta. A klinikán a leányt azonnal ápolás alá vették, de már nem lehetett rajta segíteni, mert részint az erős vérvesztés, részint pedig vérmérgezés következtében beszállítása után egy fél nap múlva meghalt. A rendőrség a csecsemő hulláját beszállította a bonctani intézetbe. A boncolás megállapította, hogy a gyermek erőszakos halállal halt meg, de minthogy a bűnös anyja már életével fizetett meg bünciért, az eljárást megszüntette.

Értesítés

Angol és brünni

tiszta gyapjuszöveink megérkeztek és állandóan raktáron, valamint mindenféle szabókellékek legolcsóbb beszerzésiforrás

Diamantstein és Moskovits
Cluj Calea Regele Ferdinand 25.
(Főpostával szemben)

Állandó nagy raktár kész férfi öltönyök és raglánokban. Öltönyök legújabb szabásminta szerint 48 órán belül készülnek.

Sport öltönyök 800 lej
Sacco öltönyök 750 lej-től

I. rendű raglánok tiszta gyapjuszövetből 1500 lejtől feljebb

Különbejáratu

butorozott szobát keres

azonnalra részvénytársaság vezetője. Ajánlatokat „Lloyd Express” Str. Juliu Maniu 4. szám. „Ar mellékes” jeligére továbbít.

ERDÉLYI BANK ÉS TAKARÉK-PÉNZTÁR R.-T.

Alaptőke :
40,000.000

Tartalékok:
8,000.000

Cluj-Kolozsvár,
Piața Unirii (Mátyás király-tér) 32.

Saját ház.

Fióktintézetek:

Marosvásárhely, Marosújvár, Szászrégen, Torda.

Affiliált intézetek:

Dési Hitelbank r.-t. Dész, Gyergyói Bank és Takarékpénztár r.-t. Gyergyószentmiklós.

Ipari érdekeltségei:

Szamosújvári Sertéshizláló és Husipari r.-t., Erdélyi Malom, Fa és Áruforgalmi r.-t. Marosvásárhely. Erdélyi Mezőgazdasági r.-t. Kolozsvár. Városi Téglaipar r.-t. Kolozsvár. Kolozsvári Építő r.-t. stb.

Betéteket elfogad:

takarékkönyvecskére és folyószámlára a legelőnyösebb kamatozás mellett és azokat bármikor felmondás nélkül visszafizeti.

Átutalásokat

bel- és külföldön a leggyorsabban és a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl.

Vesz és elad idegen pénznemeket.

Leszámitol váltókat.

Safe depositjait (a fél külön zárja alatt) a legolcsóbb díjtétel mellett bocsájtja rendelkezésre.

KÖZGAZDASÁG

Hogyan akarják megjavítani a lejt

A stabilizált román valuta — A lej függetlenítése a párisi piactól — Ércfedezet vagy papírváluta? — Csökkenteni kell a behozatalt és fel kell lendíteni a kivitt

— Az Ellenzék tudósítójától —

A lej néhány napig tartott kilengése ismét előtérbe tolta a valutakérdést és a gazdasági élet minden mozzanata emellett másodrendűvé süllyedt. Ma alkalmunk volt beszélni egy kiváló pénzügyi szakemberrel, aki érdekes nyilatkozatot tett az általános valutáris helyzetről:

— A lej állapota — mondta informátorunk — stabilizálva van nyolc körül, ami nem sokat jelent, mert a lej jegyzése teljesen a frank hullámzásától függ. Ha a frank lemegy, felcsúszik a lej és ha a lej esik, emelkedik a frank. Mindenesetre a jelenlegi állapot inkább kíváncsiabb, mint egy rohamos emelkedés, mert ez teljesen Csehszlovákia sorsára juttatná az országot. Köztudomású dolog, hogy ott a valuta javulása milyen ipari pangást idézett elő.

— Bukarestben már számolnak azzal az eshetőséggel, hogy a lej függetlenítik a párisi piactól. Ennél az akciónál két valuta jöhetne számításba, amelyhez hozzákapcsolhatnák a lej sorsát: az angol font és a svájci frank. Valutáris biztonsági szempontjából a svájci frank felelne meg legjobban, de itt megnehezíti a megoldást az, hogy az ország magánvállalkozásai igen sok tranzakciót bonyolítottak le Svájcjal. Több vállalat, mint pl. a Stea Roumunea állandóan svájci valutában dolgozik.

— A lejnek más piacra való átvitele egyébként nem lenne keresztülvihető. A valuta megjavításának talán ez volna az egyszerűbb megoldási formája, mert más tervek, ha hathatósabbaknak is látszanak, sokkal bonyolultabbak. A probléma egész Európát foglalkoztatja, ami érthető, mert mindenütt azok a tünetek mutatkoznak, mint nálunk. Amerika felvetette azt a kérdést, hogy Európának vissza kell térnie a f. dezt váltáshoz, mert inflációval elérni a helyzet megjavítását, reménytelen törekvés. Természetes, hogy olyan államokban, mint Anglia és a semleges államok, ahol a pénz fedezete ma is teljes, nem kell bevezetni a mini váltóztatást. De volna egy más megoldási mód is. Eszerint átmenetileg át kellene térni a papírválutára, amíg eléri az állam konszolidációjának ideje.

— Min ezekhez az intézkedésekhez kapcsolódnának azok az eszözök, amelyek emelni fogják a valutát. Az aktív kereskedelmi mérleget kell szem előtt tartani és a jövedelmet a valuta emelésére kell fordítani, nem pedig más célra, ahogy ez már itt megszokott dolog. A fölösleges féry zési cikkeket teljesen ki kell zárni a behozataltól és az ország iparának meg kell adni azt a fejlődési lehetőséget, hogy a behozatal megcsökkenjen, a kivitt viszont még áldozatok árán is forszírozni kell. Nem akarják megérteni, hogy a vámjöveleimet nem lehet fiskális haszonnak tekinteni. Ennek más célja kell, hogy legyen, az, hogy a gazdasági életet fellendítse. Ez az előrehaladottabb állapotban már elfogadott irányelv. (Magyarországon a háború alatt Hantos Elemér fejtette ki és az a fejtegetés is teljesen tedi az ő megállapításait.) A (szerk.)

— Ez volna mindaz, — fejezte be informátorunk — amit rövid néhány szóval az általános gazdasági helyzetről elmondani lehet.

Megalakult a nagyváradi árutőzsde. Nagyváradi tudósítónk jelenti: Nagyváradi élénk árutőzsde volt 1914-ig, de a kereskedelmi csarnok helyiségeinek elreklválása folytán az árutőzsde megszűnt. Hosszu vajadás után tegnap odérett a nagy forgalmu

határváros e fontos intézményének ügye, hogy ismét megnyitották az árutőzsdét. A tervek szerint hétfőn, sz. rdán és pénteken lesznek tőzsdénapiak délelőtt 11-től délután 1 óráig. Az első tőzsdénapot tegnap tartották meg. Ez alkalommal azonban csak a tőzsde-szabályok kerültek megbeszélés alá, üzletet keveset kötöttek. A megnyitón részt vettek Nagyvárad és környéke gyárosai, iparvállalatai és exportőrjei. Az első tőzsdénapon nagy részt magvakban és takarmányban volt forgalom. Határozott árak azonban nem alakultak ki.

Emelik a földolaj árát. Megirtuk már, hogy a földolaj termékek kivitteli díját februárban emelni fogják. Most úgy értesülünk, hogy ez az emelés jelentékeny lesz. Egyidejűleg nemcsak a kivittre kerülő, hanem a bel-földi fogyasztásra szánt földolaj árát is emelni akarják.

Tilos az állati szarvak kivitele. A vámgazgatóság rendeletet küldött az összes határállomásokra, amelyben ezeket az állati szarvak kivitelének eltiltásáról értesíti. Vigyázni kell, hogy a kivittre szánt csontok közé állati szarvak ne kerüljenek.

Német vasuti gördülő anyag Romániának. Bukarestből jelentik: A német vasuti jóvátétel ügyében Németországba utazott román bizottság meg egyezésre jutott a németekkel, mely-szerint 1923 év folyamán 25 millió aranyárka értékű vasuti gördülő anyagot fognak Romániának leszállítani. Azt hiszik, hogy Tancred Constantinescu CFR. vezérigazgató német-országi utazása ezzel a kérdéssel van összefüggésben.

* Legjobb írógépek Lepagenál, Kvár.
* A legszebb üzleti nyomtatvány olcsón, gyorsan készül a Lepage-nyomdában Kolozsvárt. Kérjen ajánlatot.

SPORT

A Vasasok ötödik mérkőzésüket is elvesztették Spanyolországban. Budapesti táviratozzák: A spanyol turán levő Vasasok Sevilában a S. C. Sevilától 4:2 (1:1) arányban vereséget szenvedtek. — A Vasasok visszafelé Párisban egy mérkőzést játszanak a francia vasmunkás szövetség válogatott csapatával.

A Törekvés megérkezett Budapestre. Budapesti irják: A diadalmasan szereplő Törekvés olaszországi turájáról hazaérkezett. A csapat hét ízben játszott, hatszor győzött és egy eldöntetlen eredményt ért el. A csapatot Budapestben lelkes fogadtatásban részesítették.

Az FTC és az UTE külföldi turája. Budapesti tudósítónk jelenti: Az UTE január 27-én Párisban a Red Starral, január 28-án Amiensben az ottani sportklubbal, február 2-án Barcelonában a FC Európával és 4-én újból a FC Európával játszik. — Az FTC február 2-án Párisban a Red Starral, febr. 4-én a Racing Clubbal mérkőzik, majd 11-én és 12-én Barcelonában, 15-én Madridban és 17—18-án Bilbaóban játszik. — Amennyiben valami okból a francia mérkőzések elmaradnának, úgy Genuában játszik az FTC két mérkőzést.

Felcős szerkesztő: DR. GROIS LASZLO
Kiadó: ELLENZÉK R-T.

"KÖZPONTI" TÉLIKERT
teljes újjászervezés
miatt néhány napig zárva
Lloyd 225

GUMMISAROK ÉS GUMMITALP

olcsóbb és tartósabb mint bőr! Legjobban óv nedvesség és hideg ellen!

Radió 2880/a sz.

FÉRFI DIVAT-KÜLÖNLEGESSÉG

"Reclama" 2550

Arany- és drágaköbe-váltás !!

!! Figyelem a nagy vashid sarokra !!

Markovits Bernát

ékszerész. — Legolcsóbb bevásárlási forrás ékszerekben, órákban dísz tárgyakban.

A CIMRE FIGYELJEN !!

A temesvári gyapjúipar Rt. ruha- és kabátkelméi

a legjobbak, legolcsóbbak! Saját gyártmány! Eredeti gyári árak! Kolozsvári üzlet: KOSSUTH LAJOS-UTCA 24.

Van eladó

100.000

szőlőteljes

alma és körte

vadonc

Ambrosi, Fischer és Társai
R-T. :-: Aiud—Nagyenyed

Van szerencsém

a b. vendégeket értesíteni: hogy az Óvárbán a „KIS-PIPA” vendéglő vezetését e hó 9-én átvettém. Elsőrangú házikoszt, kitűnő italok és figyelmes kiszolgálás. Becses pártfogásukat kéri

SZILÁGYI SÁNDOR

Karácsonyig 15 százalékos engedmény

köztisztviselők-, katonatisztek- és nyugdíjasoknak a

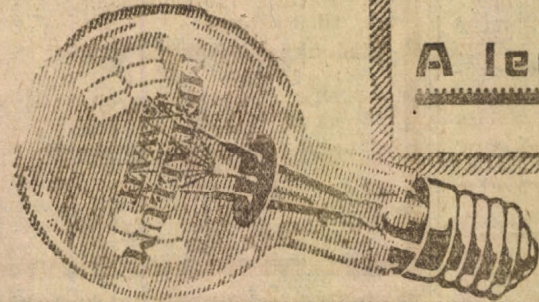
„Kristály” gőzmosó-gyárnál, Cluj

Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban!

Első Romániai Elektromosgyár Rt.

Cluj, III. Calugeritelor 1. szám. (volt Apáca-utca)

Saját gyártmányu szerelési anyagok. Motorok, transzformátorok, ventilátorok, szénkefék, áramszámlálók, váltó és ampéremérők, fordulatszámológok, magas feszültségű anyagok u. m. villámhárítók, szakaszkapcsolók, csőpatronbiztosítók stb. stb. állandó raktára. Lloyd 772.

A legjobb égő

METALLUM

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavanként 1 lej. — Vastagabb betűkkel szedett szavak duplán számítandók.
Legkisebb apróhirdetés díja 10 lej.
Állástkeresők részére 20 szóig 10 lej.

INGATLAN

Eladó szép családi ház, három szoba, fürdőszoba, vilány, gáz, vízvezetékkel, szép kerttel, azonnal beköltözhető. Értekezni Rákóczi-ut 56.

Gyártelep céljaira alkalmas 2-3 hold nagyságú oly telek kerestetik, mely iparvágány bevezetésére alkalmas. Írásbeli ajánlatok „Standard” jellegre a kiadóba kértnek.

Bérbe vennék szőlőt vagy kisebb telket a külvárosban. Ajánlatok „Gazdasági” jellegre a kiadóba.

Békásban bérbeadó nyaraló, mely áll két szoba, veranda, konyha, pincéből és egy holdas gyümölcsösből. Értekezni Szentegyház-utca 40, II. em. 7. ajtó.

ADÁS-VÉTEL

Kétlovas fedeles fekete kocsi és 220 kötetes magyar szépirodalmi könyvtár szekrénnel eladó. Bárány, Bethlen

Egy benzines fűtőgép eladó, elutazás miatt. Mátyás király-utca 5. óvár.

Eladó olcsón orosz szalvétákkal, 36, 37, puha gallérok, 37 női, 39 fiú cipők, antik éjjeli szekrény, asztalka. Deák F.-u. 32. emelet.

Eladó egy fehér szőrű, lajtisztá angol himbuldog. Értekezni Jókai-utca 6. szám alatt, Sternbergnél.

Egy cserép Dániel-kályha és egy vízzel járó szobakloset eladó. Petőfi-utca 54. szám.

Riparia portális sima vesszők, továbbá amerikai prima gyökerek vesszők és egy éves fás oltványok eladók. Szabados Győző Torda. Telefon 131. Kereskedelmi ügynőskége,

Antik nagy perzsa szőnyeg, Wirth zongora, két antik fiókos szekrény, majolika dísz asztalka, két személyes teljes hálószoba, háromajtós nagy tükrös szekrény, fehérzománcos ovális tükrös szekrény eladó. Fürdő-u. 23.

ALKALMAZÁS

Szülőkezelésben jártas ispánt keresek. Nő, megbízható, szorgalmas egyének kértnek, bizonyítványmásolatokat beküldeni. Ilie—Marosillye, Lázár László.

Gyakornok helyben lakos, aki nemetül és lehetőleg románul is tud, jó írása van és jó családból való Schenker és Társa szállítási vállalatnál, Str. J. Maniu (v. Szentegyház-u.) 27. alatt főlvetetik.

Nemetül perfektül beszélő, gépirásban jártas fiatalabb tisztviselőt keresek. Megkeresések „Perfekt” jellegre a kiadóba kértnek.

Kerestetik tanárnő vagy tanítónő, ki az elemi-ken kívül alsó gimnáziumot tud tanítani. Megkeresések Bánffy Endre báró Aranyosgerendre, fizetési igény megjelölésével intézendők.

ÁLLÁST KERES

Ipari továbbképző, nőiszabó tanfolyamot végzett önállóan varrni tudó, alkalmazást keres, mint varróleány. Weiling Piroška, Fogaras, Strada Regală 56.

Versicherungs-Oberbeamter guter Aquisiteur und Organisator in leitender Stellung wünscht diese zu verändern. Briefe unter „Agil” an die Administration erbeten.

Főgépész állást keres több évi művezetői és főgépész gyakorlatl. K. M., Str. Petran 24. sz. (Görögtemplom-u.), Cluj.

Mészáros és hentes segéd február 1-ig állást keres. Megkereséseket fizetés megjelölésével „Mészáros” jellegre a kiadóba kér.

Pénztárhoz, kiszolgáló, vagy szobaasszonynak ajánlkozok magános nő. Cim a kiadóba 1657 alatt.

Gép- és gyorsíró, ki román, német nyelvben, valamint irodai teendőket jártas, állást keres. — Megkereséseket „Gyorsíró” jellegre a kiadóba kérek.

Ein kinderliebendes jüdisches Mädchen welches in der deutschen Sprache perfekt ist, möchte in ein besseres jüdisches Haus zu Kindern. Gefällige Anträge unter „Kinderliebend”.

LAKÁS

Kettő butorozott szobát esetleg konyhahasználattal magas bér ellenében azonnala keres gyermektelen házaspár. Ajánlatokat „Magas bér” jellegre Lloyd Express” továbbít Strada Juliu Maniu 4.

Három fiatal ember, szolid butorozott szobát keres. Cim: Corvin-nyomda Jókai-utca 17.

Csinosan butorozott szoba kiadó. Levelek „M” jellegre a kiadóba.

VEGYES

Móricz utlevél-futár található az Európa-kávéházban. Curier Brassó és Bukarestbe.

Eladó házhelyek a Pata-utca végén, a Kövespadon, előnyös módzatok mellett. Kolozsvári Gazdák Hitelszövetkezte.

Elveszett Reck A. Eugen tüzér önkéntes névre szóló 2 drb. katonai igazolvány, kérjük a becsületes megtalálót, a rá nézve érteketlen okmányt szíveskedjék, Cluj, Izabella-u. 5. szám alá péntekig leadni.

PYRAM

A MAI KOR
LEGTÖKELE-
TESEBB
CIPŐKRÉMJE

mert a legfinomabb nyersanyagokból készül,
mert a leggazdaságosabb,
mert a cipő életkorát meghosszabbítja,
mert a cipőnek mély, fekete fényt kölcsönöz,
mert a bőrt puhítja, konzerválja és vízhatlanná teszi.
KÉRJEN MINDENÜTT KIFEJEZETLEN „PYRAM”-OT!

FORNSZER & WAGNER

Calea Victoriei (v. Kossuth Lajos-u.) 20. Konyha felszerelések, épület, butorvasalások, rudvas, lemez, sodronyszegek raktára és alumínium kulcsok nagy választéka. Telefon 781.

Gyári telefon 596 — Üzleti telefon 515

LEBEDA S.A.

ELSŐ ROMÁNIAI VILLANVERŐRE BERENDEZETT ÁGYNEMŰGYÁR

Készítünk: Paplanokat, vatta, gyapju és pihetöltelékkel a legolcsóbb kivitelűtől a legfinomabb kivitelűig, továbbá matrácokat, párnákat és mindennemű ágyneműket

Vállalunk: kórházi, közintézeti, valamint szállodai felszerelések szállítást, továbbá mindennemű átalakításokat. Villanyerőre berendezett tollfosztó gépünkön bár mily mennyiségű tollfosztást, tisztítást.

Veszünk: minden mennyiségben lószórt, disznószórt, kecskeszórt, gyapjut és tollat. Mintát árnyékolással (ab. cluj-i állomás) kérünk küldeni. Lloyd 11.

Eladunk: mindennemű tisztított és szortírozott tollféléket, seegras afric (tengeri fű), gyapjut (fésűlve), nagyban és kicsinyben

Eredeti gyári árak!

Gyár: Cluj-Kolozsvár, Strada Jasilor (v. Nagyszamos-u.) 14. Interurbantel. 596
Üzlet: Calea Victoriei (v. Kossuth-Lajos-utca) 10. sz. Telefon 515

Tea-, kávé-, cukorka-drogista, kalap-, ékszer- és gyógyszerész-

LEPAGE papirüzemében Cluj-Kolozsvár, kaphatók,

papirzacskók, tasakok egyszerű és luxus kivitelben

cégnyomással vagy anélkül. Kérjen árjegyzéket, mintákat.

Nyomatott a Concordia-nyomda körorgogépen Cluj-Kolozsvár. Telefon: 436.

HUBERTUS
TÖLTÉNY HÜVELYER

FÜSTÖS ÉS FÜSTNÉLKÜLI LÖPORHOZ LEGJOBBAK ÉS LEGMEGBIZHATÓBBAK.
MINDENÜTT KAPHATÓK!!
FÖRAKTÁR: CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND (V. FERENCZ J.-UT) 171

Disznószórt és sörtét

legmagasabb napi áron bármilyen mennyiségben állandóan vásárolunk. SZARU ÉS CSONT-ÁRUGYÁR R.-T. CLUJ, Piața Stefan cel Mare (Hunyadi-tér) 4. szám.

SZÖRME

divat ujdonságok és szörme kabátok

dus választékban

DÉRI LAJOS szűcs-mesternél
Str. Memorandului 3. Szolid árak!

Ismeri Ön már a

DIANA
sósorszesz

gran-diózus hatását?
Minden egészséges és minden beteg igazolhatja, hogy az elképzelhető legjobb siker csak DIANA sósorszesz használatával érhető el
E & E

Férfi és gyermekruhák

elegánsan és jutányosan készülnek mérték után

Farkasnál,

Mátyás kir.-utca 5, Viz-utcai oldalon.
Raglanok, télikabátok, gyermekruhák állandóan raktáron.

CORON BLUE (kékítő kocka), kékítő illatos, tinta, párnafesték, kalap-lakk minden színben. Légyapapír süveges, szalagos és ives. Padló-sárgító, garantált minőség, legolcsóbb ár

„LUXOR” CLUJ

TELEFONSZÁM: 1297
Lloyd 736.

METEOR
PALAGYÁR
R.-T.
FUGYIVÁSÁRHELY
(BIHARVÁRMEGYE)

Lloyd 1026.

Ajánlja kitűnő minőségű

ASBEST
PALÁJÁT

Kertészek és virágkedvelők figyelmébe

!

Eredeti hollandiai

jácint- és tulipánhagymák kaphatók

GERGELY FERENC
utódánál, Főter 21. szám

Telefon: 164. sz.

Főkönyvelő

magyar, német nyelvismerettel, folyószámlázásban, mérlegkészítésben perfekt

állást keres!

Szíves megkereséseket „Gaboraszakmász” jellege alatt Radió, Cluj, közvetít. Radió 2900